

PADOMJU DAUGAVA

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS CENTRĀLĀS KOMITEJAS
UN LPSR MINISTRU PADOMES LAIKRAKSTS JĒKABPILS TERITORIALĀS
KOLHOZU UN PADOMJU SAIMNIECĪBU RAZOŠANAS PĀRVALDES ZONĀ

45 (2740)
22. gads

Otrdien,
1962. gada 28. augustā

Maksā
2 kap.

Lauksaimniecības speciālistiem jāstrādā radoši

Katru gadu kolhozos un padomju saimniecībās ierodas krietns pulks vijas lauksaimniecības akadēmiskā, daudz lauksaimniecības tehnikumu absolventu. Tagad tikai dažās saimniecībās rajonā strādā vienam lauksaimniecības speciālistam, bet pārējās ir pa divi, trīs un vairāk. Tā ir milzīga palīdzība lauku ļaudīm, lai varētu saimniekot ar perspektīvām, ražotāniem ieviest jaunas, progresīvas metodes, zinātnes sasniegumus. Ar stingrām zināšanām apbruņojusies, mūsu agronomu, zootehniķu, veterinārārstu, feldšeru, inženieru vairākums patiešām daudz dara aktuālo ražošanas problēmu sekmīgas risināšanas labā.

Arvien pieaug to agronomu skaits, kas tagad vada laukkopības brigādes. Te nu katram atklājas brīnišķīgs darba lauks, lai apgūtās teorētiskās zināšanas, citur redzēto pozitīvo pieredzi ieviestu savās mājās. Teorijas un prakses saikne palīdzēja kolhozu «Dignā», «Draudzība», «Leģiona karogs» agronomiem bb. Zeltiņam, Zariņai, Avotiņam sekmīgi risināt tirumu auglības celšanas jautājumus, kas saistīti ar mehanizācijas ieviešanu, ražotās produkcijas pašizmaksas pazemināšanu. Šie un daudzi citi agronomi prot prasmīgi īstenot savus ieteikumus, mobilizēt ļaudis to izpildei. Ražošanas organizators — lūk, viena no mūsu lauksaimniecības speciālistu raksturīgākajām iezīmēm.

Uzdevumi lauksaimniecības jomā, kas izteikti PSKP XXII kongresā pieņemtajā Programā un detālizi Padoņu Savienības Komunistiskās partijas Centrālās Komitejas marta Plēnuma lēmumos, biedra Hruščova runās, ir patiešām grandiozi un līdztekus lielam organizatoriskam vērienam prasa radošu pieeju darbam. Lauksaimniecības ražošanas tehnoloģija ir taču tikpat sarežģīta kā rūpniecības, bet, ievērojot klimatisko apstākļu nepastāvīgumu, dažkārt pat vēl sarežģītāka.

Tikai katru uzdevumu aplūkojot nevis izolēti, bet ciešā kopsakarībā ar attiecīgās saimniecības ekonomisko stāvokli, turpmākām attīstības perspektīvām, orientējoties uz labāko pieredzi un galvenais — padomājot, ko konkrētā gadījumā varētu izdarīt labāk, patērējot mazāk līdzekļu, mēs droši aizšķēršlotu ceļu formalismam. Tieši formalisms ir rados ar paviršību, nepārdomātu rīcību. Mums nevajag «kaut kā izdarīt», bet katrā gadījumā jācenšas labi izdarīt. Grūti uzskaitīt visus elementus, ko sevī apvieno jēdziens par radošu pieeju darbam. Dažkārt to vidū var būt arī šķietami, bet katrā ziņā vajadzīgi sīkumi. Vai tad to var saukt par radošu pieeju sējumu ražības kāpināšanai, ja kolhozā «Laukezers» no grāmatas par sējumu izvietošanu

augu seku laukos un pielietojamo agrotehniku var vienīgi atšifrēt, ar kādām kultūrām bija aizņemti atsevišķi lauki... Ne miņas te nav par augsnes pirmssējas apstrādi, mēslošanas devām, kalpošanu, sējumu kopšanu, pasākumiem nezāļu apkarošanai, iegūtām ražām un to novākšanas laiku. Bet, neziņot katra lauka priekšvēsturi, grūti izšķirties par agrotehnisko kompleksu, kāds nepieciešams, lai kolhoza ļaužu pūlī nesētu augļus, būtu mērķtiecīgi. Izrādās, ka kolhoza priekšsēdētājs Arvids Līcis šos sīkumus aizmirsis. Iespējams, ka tieši šas aizmārsības dēļ nācās pavasarī izkomplektēt liellopu fermu ar 150 govīm, jo nebija kur izvietot sējumus...

Dažkārt mēs vēl visai vienpusīgi vērtējam speciālista darbu, par galveno uzskatot viņa aizņemību tikai ar organizatoriskajām lietām. Neapstridami, ka darba organizācija ir svarīgs agronoma vai zootehniķa darba iecirknis, bet ar to vien nepietiek. Maz labuma no tāda speciālista, kas skrien visu dienu aizsiesies pakal brigadierim vai viņu pat aizstāj, ja novārtā paliek citi svarīgi jautājumi, kuru risināšanai nepieciešamas attiecīgas zināšanas, māka. Tādas klūdas jālabo, uz tām jānorāda. Vai tad var klusēt, ja, piemēram, kolhoza «Dubna» agronome Ināra Jēkabsonne, kas šogad beigusi Latvijas Lauksaimniecības akadēmiju, pat nezināja, kur palikušas kolhoza augšņu kartes. «Jā, daži tirumi esot gan kalpoti», viņa saka. «Kur auga skostas, tur arī vedām kalķi...» Tā ir visai vienkāršota pieeja. Kolhoza priekšsēdētājs Jānis Vucāns «izgaissušs» augšņu skābuma, kā arī augu seku kartes gan sameklēja. Jādomā, ka turpmāk b. Jēkabsonne savā darbā būs konkrētāka un lietiskāka. Šie «šķietami sīkumi» visā pilnībā ietilpst agronoma radošā darba kompleksā. Par to, lai lauksaimniecības speciālisti strādātu radoši, jāgādā teritoriālās ražošanas pārvaldes darbiniekiem. Šinī gadījumā pārmetums jāadresē arī inspektoram organizatoram b. Reliņam, kura darbības zonā ietilpa kolhozs «Dubna».

Lauksaimniecības zinātne un prakse dod ārkārtīgi bagātu vielu ierosmei. Šā gada 12. aprīlī PSKP CK un PSRS Ministru Padomes pieņemtajā lēmumā «Par agronomu, zootehniķu un citu lauksaimniecības speciālistu lomas palielināšanu kolhozu un padomju saimniecību ražošanas attīstīšanā» noteikts, ka visam viņu darbam jābūt virzītam uz lauksaimniecības kultūru ražības un lopkopības produktivitātes krasu paaugstināšanu, uz priekšizīmīgas sēklkopības organizēšanu katrā kolhozā un padomju saimniecībā, uz organisko mēsļu un minerālmēsļu plašāku uzkrāšanu un racionālu izmantošanu, uz maksī-

māli mērķtiecīgu tehnikas izmantošanu visās ražošanas nozarēs, darba ražīguma celšanu un darba patēriņa samazināšanu produkcijas vienības ražošanai.

Jau šeit minētajā partijas CK lēmumā nokārtots arī lauksaimniecības speciālista atalgojums, noteikts algas minimums, paredzēta virkne citu noteikumu, kas labvēlīgi atbilst speciālistu sadzīves un darba jautājumus. Dotas lielas tiesības, bet nav jāaizmirst arī prasības, kādas līdz ar to izvirzītas. Partijas pirmorganizācijām daudz rūpīgāk jānodarbojas ar lauksaimniecības speciālistu kadru audzināšanu. Šajā sakarībā nevar nepārmest arī partijas rajona komitejas organizatoriskajai nodaļai, kas nevērs partijas pirmorganizāciju uzmanību uz nepieciešamību diendienā nodarboties ar speciālistu audzināšanu augsta pienākuma un radoša darba apstākļos.

Kukurūza

augusi teicami



šīs vērtīgās lopbarības kultūras raža?

Vispirms, lauki, kuros sēja rušināmkultūras, saņēma vairākus desmitus tonnu organiskā mēslojuma uz hektāra. Kukurūzu iesēja agri pavasarī. Visa platība iesēta tikai kvadrātligzdās.

Liela vēriba bija pievērsta arī sējumu kopšanai. Traktoristi Jānis Bikaunieks un Alberts Grugulis četras reizes veica sējumu rušināšanu. Sējumus arī rūpīgi izravēja un tiem divas reizes deva virsmēslajumu pa 50 kilogramu slāpekļa uz hektāra.

Tagad kolhoza ļaudis jau sagatavojusies kukurūzas novākšanai. Izremontēti divi skābarības kombaini. Kukurūzu skābēs kopā ar lopbarības pupām un mīstru virszemes stīrpās, nosedzot to ar salmiem un uzsējot rudzus. Tā veidojas mitruma necaurlaidīga segas kārtā. Jau no pagājušā gada pieredzes kolhoznieki zina, ka skābarības sagatavošana virszemes stīrpās ir izdevīgāka un dod iespēju izvairīties no liekiem zudumiem.

Attēlā: brigadieris Jānis Vaivods kukurūzas laukā.

P. PLUŠA teksts un foto

Vietaļvā beidz siena vešanu šķūņos

Vietaļvā padomju saimniecībā beidz siena ieviešanu šķūņos. Zem jumta ir ap pusotra tūkstoša tonnu sēto un dabīgo zāļu siena, bet pārējo rūpīgi lopbarību, kas rūpīgi sakrauta zārdos, beigs ievest dažu dienu laikā. Otrajā brigādē, ko vada b. Briežkalns, un sestajā, kur brigadieris b. Pabērzs, jau nokoptas visas pļavas un sēto zālāju lauki.

— Rūpās lopbarības šoziem mūsu ganāmpulkam pietiks, — saka saimniecības

direktors b. Sneiders. — Pie tam, neskato ties uz biežām lietavām, siens ir labākas kvalitātes nekā pērn. Rēķinām, ka katrai govij dienā varēsim izēdināt 7 kilogramus siena.

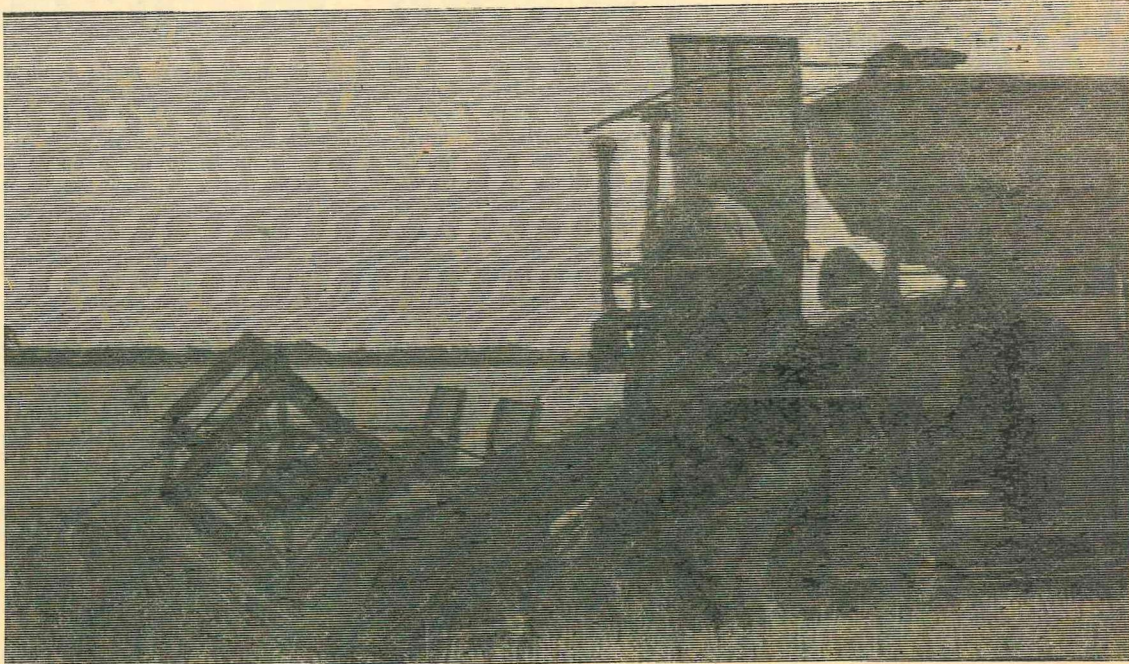
Lai papildinātu rūpās barības krājumus, saimniecības ļaudis apņēmušies saplānot siena sabiedriskajam ganāmpulkam grāvmalās un vietās, kur nevar izmantot zāles pļaujmašīnas. Katra ģimene sagādās papildus 300 kg siena, kas kopumā dos 120

tonnu. Ar tādu daudzumu var ziemā izmitināt 60 govīs. Sai darbā piedalās bez izņēmuma visi — arī saimniecības vadošie darbinieki, speciālisti, kalpotāji. Sevišķi čakli siena sagādi neizplautājās platības uzsākuši pirmās un otrās brigādes ļaudis, bet visiem priekšgalā iet b. Mikoliņa posms, kur lielākā daļa ģimeņu jau sapļāvušas katra pa 300 un vairāk kilogramu siena.

R. KĻAVA

Rudzu druvās

dūc kombains



Kolhoza «Vārpa» ceturtās brigādes rudzu druvās ik dienas dūc kombains. Kombainieris Jānis Čipāns kopā ar palīgu Jāzepu Sikstuli dienā novāc caurmērā septiņus hektārus labības.

Traktorists Nikolajs Makarovs ar traktora piekabi pieved kaltei jaunās ražas graudus.

*V. BEĻEVIČA foto

Zinības masām

Politisko zināšanu un zinātnu popularizēšanas biedrības Jēkabpils nodaļa tagad savās rindās apvieno rajona inteliģences lielāko daļu, kas šās sabiedriskās organizācijas ietvaros veic rītdienas komunistiskās sabiedrības locekļu audzināšanas cildeno uzdevumu. Rajona nodaļā 61 lektoru grupā tagad sastāv 623 lektori. Tikai šā gada 7 mēnešos lektoru pulks kolhozos, padomju saimniecībās un uzņēmumos kļuvis lielāks par 95 biedriem.

Mūsu lektori daudz darijuši, lai propagandētu PSKP XXII kongresa materiālus, mobilizētu darbaļaudis to īstenošanai. No šogad nolasītām 2463 lekcijām 29 procenti veltīti kongresa materiāliem. Daudzās lektoru grupās izvērsies rošs darbs. Te var minēt Daudzeses ciema grupu, ko vada vietējās skolas direktors b. Antāns. Sevišķi daudz te darijuši lektori jauno tradīciju ieviešanas un zinātniskā ateisma propagandas ziņā. Zīmīgi, ka baznīcas draudze te faktiski pārstājusī darboties. Mūsu rajona lektori daudz darijuši, lai lopotībā un citās nozarēs ieviestu mehānizāciju. Lūk, lektoru grupa kolhozā «Draudzība». Tajā ļoti aktīvs ir priekšsēdētājs b. Dubults, agronoms b. Zariņa. Ziemas mēnešos tur bija noorganizēta pirmrindnieku pieredzes skola. Nolasītās lekcijas palīdzējušas kolhoziekiem uzzināt daudz jauna, lai vēlāk to sekmīgi pielietotu savā praksē.

Labu lektoru un lektoru grupu rajonā ir ne mazums — visus neuzskaitīsi. Grupās tagad arvien vairāk iesaista lauksaimniecības speciālistus. Rajonā patlaban strādā 232 agronomi, zootehniķi, veterinārārsti, veterinārārsti un citu nozaru darbinieki ar augstskolas un speciālo vidējo izglītību. Tomēr tikai 113 no viņiem sastāv mūsu biedrībā. Tas vien rāda, ka šī zinātnē daudz kas darāms. Ja Klintaines ciema lektoru grupā, ko vada b. Bakša, no 23 biedriem ir 7 agronomi, 4 zootehniķi un veterinārie darbinieki, tad citur šo speciālistu vēl arvien visai maz. Daļēji ar to var izskaidrot faktu, ka par lauksaimniecības jautājumiem šajā gadā nolasītas tikai 153 lekcijas.

Maz lasām lekcijas par tehnikas, pedagogijas jautājumiem. Ne visās skolās pedagogiskie lektori izpildījuši savus plānus. Lieli parādnieki lekciju propagandā ir arī. Diemžēl, rajonā patlaban nedarbojas neviens medicīniskais lektorijs, kaut gan tādas varētu iekārtot itin visās pilsētās. Epizodiskās lekcijas nedod ļaudīm sistemātiskas zināšanas un tas arī reti notiek.

Mēs vēl neesam panākuši, ka

lekcijas laukos varētu noklausīties arī brigādē. Lektoru grupas uz šiem svarīgajiem ražošanas iecirkņiem vēl visai maz sūta mūsu biedrības biedrus. Droši vien par to nenāktos runāt, ja katrs lektors kā minimumu trīs četras reizes gadā laikā uzstātos auditorijas priekšā. Vidējais skaitlis mūsu biedrībai — 3,5 nolasītās lekcijas uz vienu lektoru it kā nelielas sliktas rādītājs. Bet, ja lektoru darbu aplūkojam detaļās, visai satraucošs izrādās fakts, ka šogad lekciju propagandā nav nemaz piedalījusies piektā daļa no visa biedru skaita. Tā, Rimicānu grupa, ko vada vietējās skolas direktors b. Kozlovs, ar saviem 5 biedriem, tajā skaitā 4 skolotājiem, rajona nodaļai nav iesūtījuši nevienu ceļazīmi par nolasīto lekciju. Tā nav kancelejska formalitāte, bet gan disciplīnas lieta. Kā zināms, lektora ceļazīmē ieraksta arī attiecīgu atsauksmi, ko nedrīkst ignorēt. Jādomā, ka b. Kozlovs sapratis šo kļūdu.

Lektora darbs ir radošs. Aizgājuši tie laiki, kad tā devētie referenti ar lielākiem vai mazākiem svītrojumiem mēdza nolasīt no republikāniskās valdes saņemtos gatavos tekstus, dažkārt pat nepaceļot acis no papīra. Tādos apstākļos grūti gaidīt, ka lektoram rastos tik ļoti vajadzīgais kontakts ar auditoriju. Tagad varam minēt daudz lektoru uzvārdus, kas iemantojuši klausītāju atzinību. Ar lielu interesi rajona darbaļaudis noklausās b. Čaupjonokas, Sorokina, Liepiņas, Maižela, Skrupska, Hauka un citu biedru referātus, kas rūpīgi izstrādāti un kuros izmantota plaša literatūra. Šie un desmitiem citu lektoru rajonā savas lekcijas ilustrē ar spilgtiem piemēriem, labi prot konkrētizēt izklāstāmo materiālu.

Mūsu kopējais pienākums, lai katra lekcija bagātinātu klausītāju ar jaunu ierosmi, lai tā palīdzētu pareizi orientēties dzīvē, izprast komunisma celtniecības dzīvos uzdevumus, rādītu ceļus un līdzekļus, kā tos īstenot, liktu draudzēties ar zinātni. Lekciju propagandas iedarbīgums — pati svarīgākā prasība, mūsu gala mērķis. Tāpēc ar pilnu balsi jārunā par lekciju kvalitātes celšanu. Par to jāatbild visai grupai solidāri. Tāpēc arī katras lekcijas teksts, pirms stāties auditorijas priekšā, recenzējams, biedriski pārspriežams, lai izvairītos no nepilnībām un laikus novērstu iespējamās kļūdas. Par augstvērtīgām lekcijām, tāpat arī par ikviena biedrības biedra iesaistīšanu propagandas darbā vēl ne

visur gādāts. Neviena lekcija, piemēram, nav nedz recenzēta, nedz arī iepriekš apspriesta Druvu padomju saimniecības grupā. Savādi, ka no 6 biedriem lekciju propagandā tur šogad piedalījušies tikai 3! Grupā nesastāv neviens no lauksaimniecības speciālistiem, kas strādā padomju saimniecībā. Lektoru neapmierinošajam darbam šeit ir savi iemesli. Partijas pirmorganizācija ar savu sekretāru b. Lejnīku viņus vienkārši aizmirsusi. Mūsu partijas Centrālā Komiteja skaidri noteica, ka šim propagandas iecirknim jābūt ikvienas pirmorganizācijas pastāvīgas uzmanības centrā. Vajag regulāri noklausīties lektoru grupu vadītāju ziņojumus par paveikto, saskaņot lekciju tematiku un gādāt, lai visas paredzētās lekcijas lasītu labi sagatavotas.

Par kvalitatīvām lekcijām vajadzētu gādāt arī biedrības sekcijām. Tās var sniegt lielu metodisku palīdzību lektoriem. Biedrības valde līdz šim nepietiekami kontrolējusi to darbu. No sekcijām vajadzētu nākt arī iniciatīvai, kuras nolūks būtu daudzveidot lekciju propagandas formas. Maz mūsu grupas organizē jautājumu un atbilstu vakarus, mutvārdu žurnālus, disputus, tikšanās ar ievērojamiem novadniekiem, ražošanas konferences.

Lieli palīdzību biedrībai sniedza partijas rajona komitejas birojs, kas notika šajās dienās un apsprieda mūsu darbu, norādot arī uz pieļautajiem trūkumiem. Attiecīgi secinājumi jāizdara katram lektoram, katrai grupai, lai mēs kopīgi godam izpildītu partijas propagandas kaujiniecisko uzdevumu.

E. KOCENS,
LPSR Politisko zināšanu un zinātnu popularizēšanas biedrības Jēkabpils nodaļas valdes priekšsēdētājs

Daudzsološs sākums



Attēlā: pirmieņu grupas slaucēja Emilija Laizāne.

D. ZELTIŅA foto

Daudzeses ciema kolhoza «Uzvara» biedri zināja, ka Emilija Laizāne čakli piedalās kolhoza druvas kopšanā. Šogad pirmo reizi kolhozieki uzzināja par viņas panākumiem lopkopībā. Gada sākumā valde nodeva viņas kopšanā grupu grūsnu teļu.

Tas jaunajai lopkopei bija

neierasts, nepazīstams darbs. Bieži jo bieži viņa iegriezās kūti — pabaroja, padzirdīja, notīrīja teles vai vienkārši apskatīja tās. Daudz rūpu un uztraukumu Emilija Laizāne pārdzīvoja, kad sākās pirmieņu atnešanās. Bieži vien kūti viņa pavadīja nakts stundas.

Slaucējas pūles nebija veltas. Pirmieņu bagātīgi atalgoja rūpīgo kopēju. Emilija Laizāne var sacensties panākumos ar labākajām kolhoza un pat rajona slaucējām. Izslaukumi nemitīgi pieaug. Jūlijā tie pārsniedza 14 kilogramus no govīm. Ievērojot jaunās slaucējas nelielo pieredzi, pirmieņu grupas īpatnības, Emilijas Laizānes uzdevums šogad bija izslaukt 1600 kilogramu piena no brūnālas. Līdz gada beigām vēl tālu, bet čaklās slaucējas izslaukumu rādītājos jau skaitlis 1800. Aprēķini rāda, ka līdz gada beigām viņas deviņas brūnālas saņiegs vismaz 2200 kilogramu izslaukumu robežu. Daudzsološs sākums! Kolhoza «Uzvara» lopkopības darbinieki pamatoti lepojas ar Emilijas Laizānes panākumiem. Pati slaucēja tur nekā neparasta nesaskata. Viņa turpina jau ierasto darbu, rūpīgi seko lopu ganišanai, piebaro govīm ar zaļo masu, aprūpē piefermas laucīņus. Tikai darbs un neatlaidība atnes Emilijai Laizānei panākumus.

DZ. RUBENE,

kolhoza «Uzvara» zootehniķe

900 ha mīkstā aruma

Vienu no kolhoza «Leņina karogs» pieciem DT-54 tipa kāpurķēžu traktoriem vada mehanizatori Vilis Reiznieks un Ādams Golmeisters. Viņi gatavo augsni ziemāju sējai. Darbs sekmējies labi, jo līdz 22. augustam viņi jau bija izstrādājuši 900 hektārus mīkstā aruma, gada plānu veicot par 90 procentiem.

Vecākais traktorists b. Reiznieks ir ar krievu traktoraista darba stāžu, taču saimniecībā strādā pirmo

vasaru. Viņš parādījis sevi kā prasmiņu un enerģisku darba darītāju.

Viņa palīgs traktorists b. Golmeisters agrāk strādāja par piekabinātāju, bet tagad pēc traktora vadīšanas tiesību iegūšanas, strādā kopā ar b. Reiznieku, vēl vairāk nostiprina savas zināšanas un darba prasmi. Par piekabinātājiem rūpīgi strādā Jānis Silīņš un Stepana Carevs.

Dienu un nakti nepārtraukti traktors ruc lauku plašumos. Uz 22. augustu viņi bija sašķīvojuši, noecējuši un aparūši ap 70 hektāru papuvju un šo darbu spraigi turpina. 15 hektāru platībā viņi novākuši akmeņus, attīrījuši laukus no krūmiem un celmiem. Mehanizatori jau sveduši darba kārtībā sējmašīnas, jo tuvākajās dienās paredzēts uzsākt ziemāju sēju.

A. KRASIŅŠ

Uzlabot jauno lauksaimniecības vadišanas orgānu darba stilu un metodes

Latvijas Komunistiskās partijas CK III plēnums, kas notika šā gada augusta sākumā, apsprieda jautājumu, kā Dobeles un Jēkabpils teritoriālās kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes pilda PSKP Centrālās Komitejas marta Plēnuma lēmumus, Latvijas Komunistiskās partijas CK plēnums atzīmēja, ka ražošanas pārvalžu darbības pirmie rezultāti pilnīgi apstiprina, cik pareizi ir partijas lēmumi nodibināt jaunus lauksaimnieciskās ražošanas vadišanas orgānus.

Mūsu republikā nodibinātas un darbojas 17 teritoriālās ražošanas pārvaldes. Tajās strādā vairāk nekā 400 lauksaimniecības speciālistu, kam ir vajadzīgās zināšanas un pieredze praktiskajā darbā. Šā gada pavasarā ļoti grūtajos apstākļos ražošanas pārvalžu darbinieki ir veikusi lielu organizatorisku darbu, mobilizējot lauku ļaudis pavasara sējas darbiem, un ir panākuši sējplatību palielināšanu. Graudaugu kultūru sējumi šogad salīdzinājumā ar 1961. gadu tika paplašināti par 42 tūkstošiem hektāru, tai skaitā lopbarības pupu sējumi palielināti sešas reizes un zirņu sējumi — piecas reizes. Šogad stipri paplašināti lopbarības kultūru sējumi, piemēram, lopbarībai audzējamo cukurbiešu sējplatība palielināta trīs reizes un kukurūzas sējplatība — par 25 procentiem.

Līdzko bija publicēts PSKP Centrālās Komitejas un PSRS Ministru Padomes aicinājums lauksaimniecības darbiniekiem vēl vairāk palielināt lopkopības produktu devumu, ražošanas pārvaldes parūpējās par to, lai kolhozi un padomju saimniecības izstrādātu pasākumus, kā drīzāk palielināt gaļas, piena un citu produktu ražošanu. Tagad katra saimniecība zina, cik ilgā laikā tai jāsasniedz gaļas ražošanā PSKP Centrālās Komitejas marta Plēnumā noteiktais līmenis.

Latvijas Komunistiskās partijas CK plēnums izvirzīja ražošanas pārvaldēm uzdevumu uzlabot darba stilu un metodes.

Katrai ražošanas pārvaldei darbs jāorganizē tā, lai mazāk laika ietu zudumā dažāda veida apspriedēs un sēdēs un tās darbinieki varētu biežāk būt saimniecībās. Ražošanas pārvalžu darbiniekiem lielākā daļa sava darba laika jāpavada kolhozos un padomju saimniecībās, kur jāveic organizatoriskais darbs un jāgādā, lai saimniecības veiktu visus pasākumus, kas var strauji palielināt lauksaimniecības produktu ražošanu, jārupējās, lai kolhozos un padomju saimniecībās tiktu ieviesti zinātnes sasniegumi un pirmrindnieku pieredze.

Panākumi jebkura kolhoza vai padomju saimniecības darbībā vispirms atkarīgi no vadītājiem un speciālistiem, kas strādā šajā saimniecībā. Tāpēc ļoti svarīgs ražošanas pārvalžu uzdevums ir krasī uzlabot kolhozu un padomju saimniecību kadru izraudzīšanu un apmācīšanu. Nepieciešams panākt, lai kvalitatīvi uzlabotos laukopības un komplekso brigāžu vadītāju un lopkopības fermu pārzīņu sastāvs. Šajos amatos vajag izvirzīt lauksaimniecības speciālistus. Katrā ražošanas pārvaldē nepieciešams izstrādāt un īstenot detalizētu pasākumu plānu, kā celt kadru kvalifikāciju, labākajās saimniecībās apmācīt viņus strādāt ar pirmrindnieku metodēm.

Latvijas Komunistiskās partijas CK plēnums norādīja, cik svarīga loma lauksaimnieciskās ražošanas kāpināšanā ir inspektoriem organizatoriem, kas ieņem īpašu vietu ražošanas pārvaldes darbinieku vidū. No tā, kā viņi organizē savu darbu, daudzējādā ziņā ir atkarīgi kolhozu un padomju saimniecību saimnieciskās darbības rezultāti. Republikas teritoriālajās ražošanas pārvaldēs strādā 162 inspektori organizatori, no kuriem 90 procenti ir lauksaimniecības speciālisti ar augstāko vai vidējo izglītību. Vairums no viņiem ir pareizi izpratuši savus uzdevumus, savu darba laiku viņi pavada brigādēs un fermās, kur aktīvi ietekmē praktisko darbību un neatlaidīgi cenšas panākt trūkumu novēršanu.

Visiem ražošanas pārvalžu darbiniekiem labi jāizprot ražošanas ekonomikas jautājumi. Nepieciešams panākt, lai piens, gaļa un citi produkti tiktu ražoti ar vismazāko darba un līdzekļu patēriņu. Tāpēc ir ļoti svarīgi zināt, kas veido produkcijas pašizmaksu un kā to var pazemināt.

Latvijas Komunistiskās partijas CK plēnums vērsa ražošanas pārvalžu darbinieku uzmanību uz to, ka nepieciešams uzlabot padomju saimniecību darbību. Lauksaimniecības spe-

ciālistiem un inspektoriem organizatoriem labi jāizpēti stāvoklis katrā padomju saimniecībā un kopā ar šo saimniecību darbiniekiem jādara viss nepieciešamais, lai uzlabotu zemes izmantošanu, darba organizāciju un darba samaksu, lai nodalās un brigādēs ieviestu saimniecisko aprēķinu, pazemīnātu produkcijas pašizmaksu un gala rezultātā pārvērstu katru padomju saimniecību par ienesīgu lauksaimniecības uzņēmumu.

Teritoriālo kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvalžu darbiniekiem plaši un atbildīgi uzdevumi veicami patlaban, kad sākusies ražas novākšana. Nelabvēlīgo meteoroloģisko apstākļu dēļ visas kultūras šogad ienākas mazliet vēlāk. Tas prasa lielāku organizētību ražas novākšanas periodā. Ražas novākšana organizējama tā, lai katru kultūru, katru druvas nokoptu visīstākajā laikā un bez zudumiem.

Labības novākšanā ļoti liela nozīme ir kombainiem. Republikas kolhozi un padomju saimniecības šogad saņēmušas daudz jaunu kombainu, un tagad tur jau strādā vairāk nekā 2 tūkstoši šo mašīnu. Lauksaimniecības speciālistu un inspektoru organizatoru uzdevums ir panākt, lai augstāzīgi tiktu izmantots katrs kombains.

Vēlams izmantot mūsu kaimiņu — igauņu pieredzi: katru kombainu nodot īpaša organizatora pārzīnā, kuram savlaicīgi jāizlemj visi organizatoriskie jautājumi, kas var rasties kombaina izmantošanas procesā. Plaši organizējama sociālistiskā sacensība starp kombainieriem, jārupējās, lai viņi būtu materiāli ieinteresēti savā darbā.

Ražas novākšana ir visatbildīgākais un grūtākais lauksaimniecības darbu posms. Nav šaubu, ka teritoriālo ražošanas pārvalžu darbinieki darīs visu iespējamo, lai katrs kolhozs un katra padomju saimniecība laikā novāktu ražu.

V. SAMOLEVSKIS,

Latvijas PSR Lauksaimniecības produktu ražošanas un sagādes ministra vietnieks

Starprajonu zonālā sanāksme meliorācijas jautājumos



Attēla: meliorācijas darbinieku starprajonu zonālās sanāksmes dalībnieku grupa starpbrīdī.

V. BEĻEVIČA foto

23. augustā Jēkabpili notika Bauskas, Dobeles, Ilūkstes, Jelgavas un Jēkabpils rajonu zonālā sanāksme meliorācijas jautājumos. Sanāksmes mērķis bija apspriest meliorācijas gaitu, atklāt trūkumus un dot priekšlikumus meliorācijas darbu uzlabošanai, tempu paātrināšanai.

Sanāksmi atklāja republikāniskās apvienības «Latvijas lauksaimniecības tehnika» priekšsēdētāja vietnieks, meliorācijas pārvaldes priekšnieks b. Pētersons. Viņš norādīja, ka, novērtējot septiņu mēnešu darba rezultātus zonā, redzams, ka plānotie meliorācijas pasākumi veikti neapmierinoši. Labāk darbi, it sevišķi slēgtās drenāžas ierīkošanā, veikušies Jelgavas un Bauskas rajonos. Tā, slēgtās drenāžas ierīkošanā pirmajā vietā zonā Jelgavas rajons, kurš tai pašā laikā republikas mērogā ieņem trešo vietu. Gada plāns te izpildīts par 69 procentiem, Jēkabpils rajons plānu veicis par 43,5 procentiem. Mūsu rajonā vajēja nosusināšanas tīkla ierīkošana veikta tikai par 22 procentiem, nosusināto zemju apgušana — par 24,2 procentiem, un rajons šais darbu veidos ir pēdējā vietā zonā.

Jāatzīmē, ka, lai gan laika apstākļi visā republikā šovasar slikti, Jelgavas un Bauskas rajonos darba tempi augusta pirmajā pusē pieauguši, kamēr citos rajonos, tai skaitā arī Jēkabpils rajonā, tie kļuvuši gausāki.

Protams, lielas grūtības meliorācijā rada ilgstošais lietus, norādīja b. Pētersons, taču tas nav vienīgais iemesls gausajam darba tempam. Darba gaitā kavēkļi rodas vienkārši tādēļ, ka laikus nav sagatavots objekts, tas nepilnīgi izlūkots, nav sagatavota tehnika, strādāt uzsāk bez perspektīvas. Objekta rūpīga sagatavošana ir priekšnoteikums sekmīgam darbam. Līdz šim esam parādusī strādāt ar vecām metodēm. Tagad jāmeklē jauni ceļi darba tempu paātrināšanai. Pagājušajā gadā laika apstākļi bija labāki, taču šogad atsevišķos rajonos, piemēram, Jelgavas, tempi ir vēl straujāki. Tas liecina, ka vēl ir lielas iekšējās rezerves. Un galvenā no tām — tie ir kadri, kas, it sevišķi šādos grūtos darba apstākļos, kādi ir pašreiz, izšķir visu.

Par meliorācijas tehniskās dabas jautājumiem, tieši pēc pārbaudes rezultātiem Jēkabpils rajonā, runāja meliorācijas pārvaldes vecākais inženieris b. Ziverts. Runātājs atzīmēja, ka komisija, pārbaudot darbu objektus, konstatējusi nepieļaujamu gausumu. To iemesls ne tikai lietavas, bet arī disciplīnas trūkums. Tā, Seces padomju saimniecībā brigadieris b. Erca iecirknī pārbaudes dienā vēl līdz pusdienas laikiem darbs nebija uzsākts. Kolhozā «Nākotne» arī neizmanto visas iespējas drenāžas gaitas paātrināšanai. Darbu tehniskā izpildē pieļauj novirzīšanos no projektā paredzētajām normām, kas ir rupja kļūda. Tā, vairākos objektos kon-

statēts nepareizs drenu ieviešanas dziļums. Tā tas ir, piemēram, kolhozā «Nākotne». Šeit brigadieris b. Apiņa vadībā drenas liek 96—97 centimetru dziļumā, lai gan pieļautā norma ir 110—115 centimetri, pat atsevišķos piketos ir dažāds to dziļums. Ekskavatori gan strādā, bet darbs ļoti kavējas, jo ekskavatoru atsevišķi mezgli bieži lūzt. Pašreizējos grūtajos darba apstākļos ir nepieciešama rūpīga mašīnas kopšana, ik pēc maiņas nomazgājot darbojošās daļas. Uzskaites žurnāli ir, bet tos aizpilda neregulāri.

Apstiprinot un izlūkojot jaunus objektus meliorācijai, jāievēro arī zemes reljefs un tas perspektīvi izmantojams nosusināšanas sistēmas veidošanā, tā ietaupot naudas līdzekļus. Kolhozā «Rīts» tas nav ievērots.

Tuvākajos gados jāatrisina upju noregulēšanas jautājums, jo pretējā gadījumā to zonā esošās lauku platības nav nozīmes meliorēt.

Par kultūrtehnikiem darbiem mūsu rajonā runāja Latvijas hidrotehnikas un meliorācijas zinātniski pētnieciskā institūta kultūrtehnikas daļas vadītājs b. Aire. No plānā paredzētajiem 2000 hektāriem apgūti tikai 485. Gausi rit krūmu un celmu novākšana no nosusinātajām platībām. Labi veicas šie darbi kolhozā «Nākotne», kur pašu spēkiem notīrīja laukus lielās platībās.

Ir gadījumi, ka pēc nosusināšanas laukus neatīra no celmiem pat trīs gadus, kā to konstatēja kolhozā «Draudzība». Krūmus un celmus novācot, vajadzētu tos sadzīt lauka vidū vienā rindā līdztekus lauka malām. Pēc gada, kad daļa koksnes jau satrunējusi, to pārjauc. Rezultātā lauka vidū rodas paaugstinājums ar noslieci uz lauka malām. Nepareizi rīkojas kolhozos, kur krūmus un celmsus sadzen gar lauka malām, tādējādi lauka vidū padarot zemāku, kādēļ liekajam ūdenim uz grāvjiem aizplūst nav iespējams. Tik aplami rīkojas kolhoza «Vārpa» objekts.

Daudzu saimniecību vadītāji un speciālisti nepietiekoši novērtē meliorācijas nozīmi un efektu. Viņi domā, ja nu lauki nodrenēti, tad nav vajadzīga sevišķa agrotehnika. Lauku uzar un apsej. Taču par apgūtu platību var saukt tikai tādus, kura ne tikai uzarta, bet trīs reizes sašķīvota un pievelta. Organisko mēslojumu nedod. Tāpēc bieži var novērot, ka meliorētajās platībās iegūst to pašu vidējo ražu, kāda ir saimniecības pārējos laukos. Šāda rīcība ir ļoti nepareiza. Nosusinātās platības aparamas rudenī, jo tas stipri ietekmē laukaugu ražas. Jaunapgūto zemju platības vajadzētu stingri uzskaitīt, izdarot atzīmes par katrā saimniecībā veiktajiem agrotehniskajiem pasākumiem un iegūtām ražām. Ja valsts iegulda tik lielus līdzekļus šajos pasākumos, tad saimniecību vadītājiem tas pareizi jānovērtē un jāizmanto.

Valsts meliorācijas projektēšanas institūta galvenais meliorators G. Beikerts aizrādīja, ka vērojama ne tikai atkāpšanās no projektiem, bet ir kļūdas arī būvniecības darbos. Tā, objekta platībā vispirms neizrok kontūrgrāvjus, kādēļ ir apgrūtināts drenāžas darbu process.

Drenāžas darbus sadārdzina tas, ka nepilnīgi izmantojam dzelzsbetona caurteku gatavošanā. Nav betona maisītāju, vibratoru un citu mehānismu, visus darbus veic ar rokām, kā tas ir Līvānu dzelzsbetona cauruļu ražošanas iecirknī.

Runājot par mežu nosusināšanas gaitu, b. A. Beikerts rezumēja, ka arī šeit pieļauti trūkumi: fašinas ierīkotas nekvalitatīvi, caurteku gala sienas nebetonē, celmsus laikā nenovāc. Runātājs norādīja, ka jāuzlabo darbs ar kadriem, tie jāaudzina, jāpānāk, lai kadri nemainītos ik gadus, tad tie apgūs speciālās iemaņas, un darbs būs ražīgāks.

Partijas rajona komitejas sekretārs b. Ivanovs pamatoti kritizēja meliorācijas gaitu un nosusināto zemju apgušanu, uzsvērot, ka nepieciešams organizēt darbus divās maiņās, šim nolīkam apmācot mehanizatorus. Runātājs aizrādīja, ka Lauku tehnikas apvienības nodaļu vadītāji nepietiekami kontrolē darba kvalitāti, bet ekspluatācijas pārvalde pārāk liberāli rīkojas, pieņemdamā objektus ar redzamiem trūkumiem.

Debatēs runāja visu rajonu Lauku tehnikas nodaļu pārstāvji bb. Pūtelis, Ivanovs, Reynolds, Šuba, kā arī meliorācijas projektēšanas institūta galvenais inženieris b. Kangers.

Sanāksmes noslēgumā tika izstrādāti pasākumi meliorācijas darbu uzlabošanai, ievērojot sanāksmē izvirzītos priekšlikumus.

Z. BABAKOVA

Loba vecaines

Līdztekus ražas novākšanas darbiem Sēlijas kolhozā uzsākta zemes gatavošana ziemāju sējai. Otrās laukkopības brigādes brigadieris b. Jucītis spriež, ka ražēnu graudu birumu nākošajā gadā var sagaidīt tikai tad, ja rudzus un ziemas kviešus iesēj labi sagatavotā augsnē. Strādājot par brigadierī saimniecībā no dibināšanas dienas jau sešpadsmito gadu, b. Jucītis savā praksē pārliecinājies, cik svarīgi ziemājus iesēt laikā, tad augi līdz sala iestāšanās laikam paspēj labi attīstīties, sacerot, ziemošanā ielet spēcīgi.

Tāpēc pašlaik brigādes daudzgadīgo zālāju vecainēs ik dienas strādā divi DT-54 traktori. Traktoriisti bb. Moskovskis un Parafjonovs, strādājot maiņās, rūpīgi veic augsnes lobišanu. Šajā brigādē jau uzlobīti 20 hektāri zālāju.

Pēc lobišanas šīs platības komjaunieši Oskars Staks un Raitis

Rūpīgi ievērot graudu kaltešanas režīmu

Sogad slikto meteoroloģisko apstākļu dēļ graudu mitrums palielināts. Lai kaltešanas procesā graudus nesabojātu un tie būtu derīgi kā pārtikai, tā arī sēklai, jābūt sevišķi uzmanīgiem. Viens no kaltešanas režīma galvenajiem faktoriem, kas iespaido ne tikai graudu kaltes darba ražīgumu, bet arī kvalitāti, ir kaltešanas kamerā ieplūstošā siltumnesēja (deggāzes plus gaisa) temperatūra.

Temperatūras režīma izvēlē jāvadās no tā, kādam nolūkam graudi paredzēti — sēklai vai pārtikai. Pie kam siltumnesēja temperatūra visā kaltešanas laikā jānotur pēc iespējas vienmērīgā ar minimālākām novirzēm no paredzētās.

Zemāk sniedz temperatūras režīmu, kas obligāti jāievēro, kaltejojot attiecīgas graudu kultūras.

Kultūra	Siltumnesēja temperatūra pēc Celsija	Graudu sakaršanas temperatūra pēc Celsija
Rudzi	160	60
Kvieši	150	55
Auzas	140	50
Zirņi	70	30—40
Lopbarības pupas	40—45	20—25
Vīķi, lupīna	60	35

Ar sevišķu uzmanību kaltejamās lopbarības pupas. Tās ļoti jutīgas pret augstām temperatūrām. Pieaugot karstumam, graudiem lobās miziņa un tie plīst, tāpēc nav derīgi sēklai. Sevišķi ieteicams, ja nav pārāk daudz pupu graudu, sēklu kalte, sajaukt kopā ar sausiem graudiem, piemēram, kviešiem, rudziem vai arī sausu smalki sagrieztu salmu masu. Sausie graudi vai sagrieztos salmu masa pie atkārtotas pupu kaltešanas apmaināma, attīrot iepriekšējo.

Siltumnesēju gāzu temperatūra, kas plūst kaltešanas kamerās darba procesā, neregulējama ar atmosfēras gāzes vārstiem. Ja šās gāzes temperatūra ir augstāka par pieļaujamo normu, tad palielināma atmosfēras gaisa ieplūde. Ja arī tas vēl nedod attiecīgo rezultātu, tad kurtuvē samazina kurināmā daudzumu vai pavājina gaisa caurplūdi caur ventilatoriem. Ja temperatūra zemāka, nekā nepieciešams, rīkojas otrādi.

Otrs ne mazāk svarīgs fak-

tors, kas nosaka kvalitāti, ir graudu sakaršanas temperatūra. Režīma neievērošana noved pie graudu bojāšanās un dīdības zaudēšanas. Vislielākā temperatūra ir apakšējā žāvēšanas kameras daļā, no kuras arī sistēmātiski jāņem graudu paraugi. Tas jā dara, iesākot kaltešanu, ik pēc 30 minūtēm, bet, kad kaltešanas režīms nostabilizējies, pēc 2 stundām.

Lai novērstu graudu aizdegšanos, tie (sevišķi kas nākuši no kombainiem) jāpārtīra kaut ar vienkāršām graudu tīrāmām mašinām BC-2 u. c.

Izkaltēto graudu kvalitāte, kā arī pašu kalšu darba ražīgums ļoti atkarīgs no vienmērīgas sakarsēšanas. Daudzi kalšu vadītāji, lai izvairītos no graudu pārkaltešanas, pazemina temperatūras režīmu, t. i., samazina to vairāk, nekā paredzēts. Ar šādu metodi uzlabo darba kvalitāti, bet, bez šaubām, samazinās darba ražīgums, jo palielinās graudu kaltešanas laiks un samazinās kaltes caurlaidība. Šādu metodi var pielietot tikai tās saimniecības, kurām kaltes telpas atļauj uzņemt liekus graudu daudzumus. Progresīvāka metode tomēr ir, ja graudus iepriekš attīra, kalte ievada graudu partijas, kurām vienāds mitrums, vai arī tādas, kurām starpība nepārsniedz 2—3 procentus.

Saimniecību speciālistiem diendienā jāseko kaltešanas režīmam, nepieļaujot kļūdas, kas var sagādāt saimniecībām lielus zaudējumus.

V. KROMIŅŠ,

Jēkabpils kolhozu un padomju saimniecību teritoriālās ražošanas pārvaldes galvenais inženieris

Izdevīga nozare

Gulbenes rajona kolhozi ik gadus ieņem par šķirnes lopiem desmitiem tūkstošu rubļu. Pērn rajona saimniecības pārdeva 1172 vaislas teļus. Šķirnes lopu audzēšanā specializējušies lauksaimniecības arteļi «Kopdarbība», «Spars», «Blāzma», «Uzvara» un citas saimniecības. Tajās šķirnes lopu audzēšana ir kļuvusi par ienesīgu lopkopības nozari. Par šķirnes lopiem kolhozi «Kopdarbība» un «Blāzma» katru gadu ieņem 35 līdz 40 tūkstošus rubļu, bet lauksaimniecības arteļi «Spars» — pat 80 tūkstošus rubļu.

Sogad rajona saimniecības jau pārdevušas vairāk nekā 600 šķirnes telišu un bulliņu, bet līdz gada beigām pieņemšanas punktā tiks nodots vēl ap tūkstoš šķirnes jaunlopu. Gulbeniešu izaudzētie šķirnes lopi aizceļ uz Vidusāzijas un Aizkaukāza republikām, uz Kazahiju un daudziem KPFSR apgabaliem.

(LTA)

Z. LIEPA

Nevērīgi ceļa lietotāji

Pasargāsim ražu no uguns

Pašdarbnieku rosme

STARPTAUTISKAIS APSKATS

Avīze iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tālrūpi: redak-
torai — 2342, redaktora vietnieci un sekretārai — 2262, redaktora
vietniekam — lauksaimniecības nodaļas vadītājam — 2502, partijas
un komjaunatnes, kultūras un skolu nodaļu vadītājiem — 2340, tie-
šais vads tālsatiksmēi — 7. Redakcija: Jēkabpīlī, Brīvības ielā 212.
«Падомью Даугава» — газета ЦК КП Латвии и Совета Мини-
стров Латвийской ССР в зоне Екабпилского территориального
производственного колхозно-совхозного управления.

Redaktore B. IKLAVA

Pārdodama māja pilsētas centrā
Jaunielgavā, Jelgavas ielā 46.

Iespējamā poligrāfiskās rūpniecības pārvaldes 15. tipogrāfijā, Jēkabpilī, Brīvības ielā 212. T. 10.290 Pas. 1463